

Németh, Csaba: Hidegkút Villa - Wine House
Citation: Metszet, Vol 13, No 6 (2022), pp 38-45,
<https://doi.org/10.33268/Met.2022.6.5>

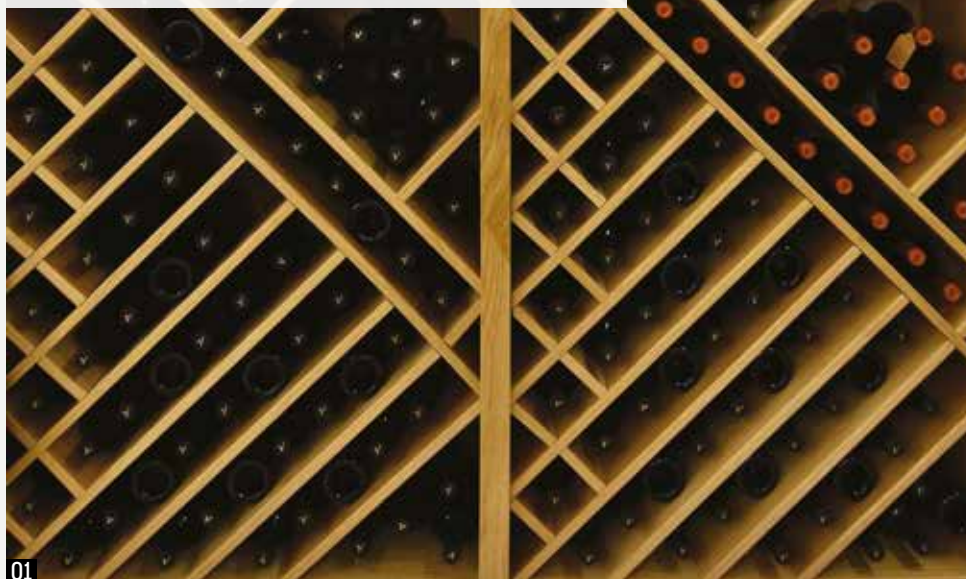
Received: 03 November 2022

Accepted: 07 November 2022

Published: 22 November 2022

**SOMMELIER'S HOME, BUDAPEST,
HUNGARY; ARCHITECT: CSABA NÉMETH**

Often a business can be operated from home, following more than 20 years as one of Hungary's most successful sommeliers, the client requested a design that serves as a private collection of fine wines, place for marketing and a new home. The site parameters lead to an unusual plan from, that rises as a highly geometric volume, concealing the inner functions.

01

BUDAI SZIKLA BUDAI VILLA

HIDEGKÚTI VILLA - BORHÁZ

ÉPÍTÉSZ | ARCHITECT
Németh Csaba

FOTÓ | PHOTO
Bereszlényi Miklós

SZERZŐ | AUTHOR
Németh Csaba

—A tervezésre szóló megbízást 2020 őszén kaptuk, a tulajdonos beruházásainak egy részében közel 20 éve működünk közre. Így nagyon régi, bizalmi viszony volt köztünk, ami szerintem egy sikeres beruházás alapja. A feladat is olyan volt, ami minden tervező álma. Egy olyan villaépületet szerettünk volna létrehozni, amely egyszerre reprezentatív, de lakályos, amelyben összeérnek az összetett funkciók. Elférnek protokolláris terek vendégségek részére, vannak otthonos terek a visszavonulásra, ám az épület szíve kicsit rendhagyó módon a pince. A megbízónk szenvedélye a bogyűjtés, így az épületbe egy olyan pincét kellett tervezni, amelyben elhelyezhető és méltó módon tárolható az eddigi gyűjteménye. Mondhatnánk, a bor szentélyét hoztuk itt létre, ami meghatározta az épület alapvetéseit.

01

02

- 01 Borospince, részlet
02 Épület látványa északkelet felől

*Mondhatnánk,
a bor szentélyét hoztuk itt
létre*

—A telek elhelyezkedése, alakja és meredeksége volt a tervezés során az egyik meghatározó szempont. A terület Budapest II. kerületének hidegkúti részén van. Alakja átlagos beépítésre nem alkalmas, így olyan egyedi formavilág tervezése vált szükségessé, amely a telekforma beépíthetőségéből következő háromszög formát a terület kontextusába helyezi. A beépítés leköveti a telekhatárok irányait, amiből kialakult egy egyedi alaprajz, melynek szögtöréseit a tömegformálás is igyekszik kiemelni.

02

—Mivel az Apáthy-szikla mellett nőttem fel és arról a domboldalról a Tündér-sziklát láttam, ezért a budai dombvidék meghatározó formáinak ezeket a kőalakzatokat tartom. A telekről rálátás nyílik a szemközti domboldalra és az ott elhelyezkedő bányára is. Amikor a beépítés és a funkció miatt kialakult, hogy a hagyományos architektúrától eltérő épületet tervezünk, ezek a monolitikus kőtömbök adtak inspirációt, hogy egy olyan hatást keltsünk az épülettel, mintha az egy szikla lenne, melyben barlangként tárul fel az épület lelke, a pince. Ezért nagyon fontos volt, hogy az épület elemei ne hagyományos

03

03 Utcai homlokzat
04-06 Utcai homlokzat

szerkezetként jelenjenek meg, hanem a tömböt határoló síkokként, melyekben hasadékok vannak, amelyeken keresztül bejuthatunk a terekbe.

—A térhatásnál is hagytuk érvényesülni a ferde mennyezeti síkokat. A bejárat egy barlangbejárat hatását kelti, mely fölött szabadon fut át a hatást erősítő gerenda, mögötte összefüggő áttört felület adja a belátást és invitál az épületbe. A nappali is ilyen szabadon formált, egyben összefüggő felületekkel nyílik meg a szabad felé.

A koncepciót erősítve az építészeti elemek nem mint fal, tető és ablak kaptak szerepet, hanem mint egybefüggő szikla és abban kialakult áttört felületek.

—A tömeget két részre osztottuk. A fő rész a földből kiemelkedő nagyobb elem, amely a telek magas és elkeskenyedő pontján közelíti meg a terepet, innen indítja az ék alakú monolitikus tömeget, meghatározva az épület dimenzióit. A másik a nappali tömege, amely ezzel ellentétes tetőlejtéssel simul a nagy tömeg oldalára, ezzel finomítva az utca felé megjelenő arányokat. Az épülettel szemközt többszintes társasházak és egy bevásárlóház helyezkedik el, így a nagyobb tömeg léptéke alkalmazkodik a környezet beépítéséhez. Azonban az utca felsőbb részén ez lecsendesül, így az arra elfogyó épület és a nappali tömegének aránya kapcsolja össze a városközponti terület rész és a családi házas beépítések közti átmeneti arányokat.

07

08

05

07

02

04

05

04

05

06

08

- 07 Bejárat részlet
- 08 Kocsibeálló és a bejárat
- 9-10 Borospince belső tere

—A nappali tömegének fedése a monolitikus kő hatásának elérése céljából kőburkolat. A nagy tömeg tetejét a környezettudatos tervezés miatt napelemek fedik. Ezeket úgy terveztük, hogy ideális tájolásuk legyen, de a tető attikája mögött elrejtve helyeztük el, így az összhatásban nem zavaróak.

—Az épület szerkezeteinél fontos volt, hogy azok ne hagyományos kialakítási rendszerükben jelenjenek meg, de a felületképzések megfelelő sematikus kialakítással készültek. A kőburkolat a külső síkokon csiszolt, változó sortávú, de szabályos négyzetekből faragottan utal a monolitikus tömbre. Ahol ebbe „belemar a természet”, ott rusztikus, stokkolt felületet alakítottunk ki, melyhez csatlakozott a támfalak és lépcsők kialakításának felületképzése. A környezetet megfelelő steril kialakítással képeltük el, hogy az épület kapjon igazán hangsúlyt.

—A pince az épület központja, ahol a bor tárolása és az igazi borozgatások kaptak helyet. De ha ez az épület lelke, akkor a szíve is itt van, csak ez nem az épület alatt,

03

14

09-12

09

10

hanem az elkeskenyedő telekrészben. Itt van a gépészet, amely biztosítja a pince állandó hőmérsékletét és természetesen adja az egész épület kiszolgálását. Ezt úgy alakítottuk ki, hogy a teleklejtést kihasználva a pince fölött egy angolaknába kerültek a kültéri egységek, amelyek így nem láthatóak, és a gépészeti tér egyéb szükséges kivezetését elrejtettük az épület végpillérében. Ezt a pillért két gerenda kapcsolja össze az épület főtömegével, így alkot az együttes egységes kompozíciót. A gerendák és az általuk közrefogott pergola alatt a kocsibeálló kapott helyet. A földszinten egy fogadásokra is alkalmas nappalit, az emeleten meg egy hálóblokkot alakítottunk ki.

— Szerkezeti tanulságos változtatás történt a kivitelezés közben: az eredetileg kapcsos, koracél kő rögzítőkkal készült burkolatot kontakt rendszerre módosítottuk. Ennek feltétele a megfelelő minősített rendszer megtalálása volt, melyet az STO biztosított számunkra. Mire ide értünk, a kő már megvolt a homlokzathoz és a tetőhöz. Ezért a cég úgy adta meg a rendszerminősítést, hogy a kőből 50 db mintát kivettek a saját

13

11

12

13

14

laboratóriumukba, ahol elvégezték a szükséges vizsgálatokat, majd ezek függvényében teljesen újra kellett készíteni a burkolatkiosztást és meghatározták a fugaképzést is. Így adták meg a hőszigetelés, az alapozás és a ragasztórendszer pontos specifikációját, amellyel a burkolati rendszer felépült.

—A kőburkolatos tető rétegrendje is átalakult. Itt fordított rétegrend készült, a kőburkolat rögzítéséhez koracél hengereket helyeztünk el. [1][2][3]

- 11 Lépcsőház belső tere
- 12 Pinceborozó a szőlőbirtok képével
- 13 A kültéri egységek teljes takarásban a süllyesztett géptérben kaptak helyet
- 14 Az épület a kálváriadombbal

IRODALOM / REFERENCES

- [1] **Dobszay, Gergely:** „Building construction problems for „»covered roofs«”, *Civil Engineering* 53/1 (2009) pp 43-52 DOI: <10.3311/pp.ci.2009-1.06> [utolsó belépés: 2022-10-02].
- [2] **Dobszay, Gergely:** „Building constructions of stone clad roofs”, *Contemporary Architecture – Facta Universitatis Series: Architecture and Civil Engineering*, Vol 9, No 1 (2011), pp 35-56. DOI: <10.2298/FUACE1101035D> [utolsó belépés: 2022-10-02].
- [3] **Dobszay, Gergely:** „Burkolt tetők épületszerkezetei” [PhD-dolgozat], Csonka Pál Doktori Iskola, BME, 2011, azonosító: BME OMIKK, katalógusazonosító: 000514642.

MEGBÍZÓ: Baldauf Invest Kft. | MŰSZAKI IGAZGATÓ: Csúcs László | PROJEKTVEZETŐ: Torda Imre | FELELŐS ÉPÍTÉSZ TERVEZŐ: Németh Csaba okl. építészmérnök | ÉPÍTÉSZ MUNKATÁRS: Németh Viktória dipl. építészmérnök | ÉPÜLETSZERKEZETI TANÁCSADÓ: Kapovits Géza, Fehér Mátyás | SZERKEZETTERVEZŐ: Dr. Medek Ákos okl. építészmérnök, statikus tervező, Jónás Gergely Bálint statikus tervező | GÉPÉSZET: Rosza Csaba okl. gépészmérnök | ELEKTROMOS TERVEZŐ: Kocsis Imre okl. villamosmérnök